

Q&A RES Regio Amersfoort

Gebaseerd op stand van zaken 2 maart 2020

1. Wat is de het bod dat RES Amersfoort moet bieden aan Rijk? M.a.w. wat is de opgave voor Regio Amersfoort? 35 TWh:30=1,2 TWh?

De minimale opgave voor Regio Amersfoort is gebaseerd op de potentiekaarten die het Rijk beschikbaar heeft gesteld vanuit het Nationaal Programma RES. Deze bedraagt 0,2 TWh. (Zie ook vraag 10.1)

2. In dat verband is het niet duidelijk hoe de regio uitkomt op 77 windmolens en 690 hectare zonnevelden.

Op dit moment is nog niet besloten waar de Regio Amersfoort op uitkomt in haar bod. In maart zal een eerste versie van een concept-bod aan de Colleges worden voorgelegd. Het zal afhangen van verschillende componenten hoe dit bod eruit komt te zien, zoals ambitie, maar ook ruimtelijke mogelijkheden, juridische en feitelijke beperkingen, etc. Het aantal van 77 windmolens en 690 hectare zonnevelden is een (theoretisch) rekenvoorbeeld, dat is genoemd om aan te geven hoe 49% CO₂ reductie *volledig door opwek van zon en wind* bereikt zou kunnen worden. Waarbij geldt dat windmolens en zonnevelden uitwisselbaar zijn: minder windmolens betekent meer zon en omgekeerd. Dit is echter een theoretische berekening. Als we uitgaan van het minimum-bod (zie vraag 1) van 0,2 TWh, zou dat bereikt kunnen worden door 14 windmolens en 129 ha zon.

3. Er zijn 30 RES regio's. Waarvan sommigen een hele grote potentie (Zeeland heeft overcapaciteit) en sommigen een hele lage potentie (zoals regio Amersfoort). In hoeverre wordt daar in het bod naar het Rijk rekening mee gehouden?

Regio Amersfoort zal een concept-bod uitbrengen dat rekening houdt met ambities, wensen, mogelijkheden en onmogelijkheden. Daarbij zal ook gekeken worden naar de potentiekaart vanuit het Nationaal Programma (zie vraag 1). Wij gaan er vanuit dat bij de beoordeling van het bod rekening gehouden zal worden met het verschil in potentie.

4. En wat is bij het bepalen van die potentie het doorslaggevende uitgangspunt: grootte regio, beschikbare ruimte, eigen energiebehoefte?

Bij het bepalen van de minimale potentie (zie vraag 1) is uitgegaan van de ruimtelijke- en technisch beschikbare ruimte.

5. Gemeente Soest heeft de ambitie van 49% reductie in de regio in 2030 niet vastgesteld. Uit de laatste presentatie kreeg ik de indruk dat Soest gewoon meegaat in de lijn van de regio. Is dat zo?

De regio als geheel neemt haar verantwoordelijkheid en doet het NP RES (dat zijn de koepels IPO/VNG/UvW) een bod waarin tenminste wordt voldaan aan de gevraagde CO₂-reductie van 49% in 2030. In maart 2019 hebben zes van de zeven gemeenteraden deze lijn

vastgesteld. In oktober 2019 heeft de gemeenteraad van Soest de startnotitie vastgesteld, waarin deze ambitie nogmaals is onderschreven. Hoe het bod zich vertaalt per gemeente is nog niet bekend.

6. Het proces wordt nu vrij instrumenteel/functioneel opgepakt. Belangrijke bottleneck is straks het (gebrek aan) draagvlak. Bij inwoners maar ook bij de div. gemeenteraden. Komt er met het concept bod ook een (communicatie)plan hoe dit in de regio (en niet alleen in de afzonderlijke gemeenten) op te lossen? De partijen die nu betrokken zijn, zijn de 'usual suspects', die zijn al opgelijnd. Maar als er straks idd 77 windmolens zouden moeten komen is dat nogal een 'bommetje'.

Een communicatie- en participatieplan is onderdeel van het concept bod. In de fase van het concept bod streven we naar begrip en betrokkenheid. Alle georganiseerde organisaties worden in deze fase benaderd, zeker niet alleen de usual suspects. In de fase van het definitieve bod (1 maart 2021) streven we naar draagvlak in de concretisering van zoekgebieden voor zon en wind. Hierbij willen we wel benadrukken dat het beeld van 77 windmolens geen eigen leven moet gaan leiden. Het is niet gesteld dat de Regio daarvoor zou gaan (zie vraag 2).

7. Worden de nu al ingeplande en ontwikkelde zonnevelden en windmolens meegenomen in het bod?

Ja, alle bekende en gerealiseerde ontwikkelingen worden meegenomen in het bod.

8. We zijn als raadsleden betrokken via de 'regionale raadsateliers'. Wat is dat? Of zijn de gewone bijeenkomsten zoals nu gepland op 22 januari?

Voor raads-, staten- en AB-leden worden meerdere regionale bijeenkomsten georganiseerd. Tot op heden op 3 oktober en 25 november 2019 en op maandag 2 maart. Voor stakeholders worden afzonderlijke tafelgesprekken (op thema) en regionale bijeenkomsten georganiseerd, zoals die op 22 januari jl. Inwoners worden vanaf eind januari via een online platform geïnformeerd. Op 15 april wordt er een inspraakbijeenkomst voor de gezamenlijke gemeenteraden georganiseerd.

9. Ik zie in de presentatie ook een terugkoppeling van de Ateliers (deel Feddes/Olthof). Dat zijn dus geen ateliers waar raadsleden bij betrokken zijn geweest (niet van Soest iig). Verwarrend.

De ateliers zijn lokaal georganiseerd voor de ambtelijke organisaties. Doel daarvan was om bestaande plannen etc. in kaart te brengen. Daarbij ging het om feitelijke input, niet om politieke ambities etc.

10. Uit de presentatie van 25/11/2019 blijkt dat het energieverbruik van de regio van 22.315 TJ in 2016 moet dalen naar 17.186 TJ in 2030.

Het plaatje erbij laat zien: structureel minder brandstof voor auto's, structureel minder gas, iets meer biomassa en collectieve warmte en ongeveer evenveel elektra. De opgaven per

thema zijn al voor ons uitgewerkt in o.a. aantallen windturbines, zonnepanelen, etc. Deze opgave komt van de integrale beoordeling van het nationale programma op basis van 4 afwegingscriteria: 1) # TWh opwek, 2) Ruimtelijke inpassing, 3) Draagvlak en 4) Energiesysteemefficiëntie.

10.1 Kunt u uitleggen hoe de integrale beoordeling op basis van de 4 afwegingscriteria heeft geleid tot de opgave voor onze regio?

Vooralsnog wordt uitgegaan van de potentiekaarten die het Rijk heeft opgesteld. Hierin zit de integrale afweging van benodigde TWh opwek, ruimtelijke beperkingen en technische inpasbaarheid. Op basis hiervan bedraagt de ondergrens voor deze regio 0,2 TWh (zie ook vraag 1). Op basis van deze ondergrens wordt de energiesysteemefficiëntie door Stedin (netbeheerder) beoordeeld. In het concept bod wordt nog uitgegaan van abstracte zoekgebieden voor zon en wind. Op weg naar het definitieve bod van 1 maart 2021 wordt bepaald wat het draagvlak is voor de te concretiseren maatregelen.

10.2. Hoe verhoudt de opgave van onze regio zich tot opgaven van andere regio's? Kan er een vergelijkend overzicht worden gepresenteerd?

Van de 30 RES regio's heeft de RES regio Amersfoort een geringe potentie voor ruimtelijke inpassing. RES regio Amersfoort staat in die ordening op plaats 27.

10.3. Wie heeft deze opgave bepaald? Hoe hard is deze opgave?

Het Rijk heeft deze opgave bepaald. Het is de ondergrens in de bijdrage van regio Amersfoort aan de 35 TWh die met duurzame energie opgewekt moet worden (Zie vraag 1 en 10.1).

10.4 Op 25/11/2019 heeft u laten zien hoe we met de Energie Transitie Atlas kunnen zie welke opgaven waar gerealiseerd zouden kunnen worden. Waar kunnen we de ETA van onze regio vinden? Welke mogelijkheden hebben we om zelf aan de slag te gaan met de ETA?

Inzage in de ETA is mogelijk via de verantwoordelijk duurzaamheidsambtenaar van uw gemeente.

11. Als je als burger of bedrijf al je elektra al groen betreft via leveranciers als Eneco, Vandebrom, Greenchoice, die mogelijkheden hebben om energie in te kopen uit gebieden buiten Nederland, wat is dan nog de noodzaak voor deze burgers en bedrijven om toch nog op eigen grondgebied c.q. grondgebied van de gemeente Soest groene elektriciteit op te wekken?

Het staat iedereen vrij duurzaam opgewekte energie van elders te betrekken. Los daarvan heeft Nederland een opgave om de inzet van fossiele brandstoffen sterk te verminderen. Om deze reductie te bereiken heeft iedere regio in Nederland een opgave om een substantieel deel van de eigen energiebehoefte op eigen grondgebied op te wekken.

12. Kunnen als alternatief voor opwek op eigen/gemeente grond ook aanvullende contracten met leveranciers van groene stroom, welke elders wordt opgewekt bv via windparken in de Noordzee, worden aangegaan?

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de opbrengst van windparken op zee wordt ingezet voor de verduurzaming van de vijf grote industriële regio's waar de energie-intensieve bedrijvigheid is geclusterd: Rotterdam/Moerdijk, Zeeland (Terneuzen en omstreken), Noordzeekanaalgebied, Noord-Nederland (Eemshaven-Delfzijl en Emmen) en Chemelot (regio Geleen).

13. Wordt in de RES ervan uitgegaan dat voor het opladen van de elektrische auto's een aantal centrale stations in gemeentes? Zo ja wordt er dan van uit gegaan dat de groene stroom hiervoor benodigd via contracten van buiten de regio wordt betrokken?

De RES gaat over de klimaattafels elektriciteit en gebouwde omgeving. Voor de klimaattafel mobiliteit wordt door de provincie Utrecht een regionaal mobiliteitsplan ontwikkeld. In het regionaal mobiliteitsplan wordt uitgewerkt op welke wijze vorm wordt gegeven aan de verduurzaming van mobiliteit.

14. In hoeverre worden opties voor vermindering of minimaal stabilisering van energiegebruik t/m 2030/2050 meegenomen? Te denken valt bv aan procedures voor betere doorstroom naar (energietechnisch) passende woningen waardoor minder nieuwe woningen nodig zijn, die woningen bouwen die deze doorstroom faciliteren in dit geval appartementen, procedures aangaande het op duurzame wijze dekken van de energievraag van nieuwe vergrotingen van huizen of bedrijven.

In het energiegebruik wordt uitgegaan van een besparing van 2% per jaar. Het concept-bod voor de RES ziet op opwek van energie door zon en wind. Daarnaast zijn er andere mogelijkheden om CO2 reductie te bewerkstelligen.

15. Uit de presentatie van 25/11/2019 blijkt dat de inzet van extra biomassa als duurzame energie wordt overwogen. Betreft dit dan zowel grotere biomassa centrales als extra houtstook bij particulieren? Vraag is in relatie tot de gewijzigde inzichten m.b.t. het effect op de CO2 toename alsmede gezondheid (fijn stof) issues.

Dit betreft alleen grotere biomassa centrales.

16. Zonnepanelen hebben in de winter een veel lagere opbrengst rendement dan in de zomer, betreft ca. 4 maal zo laag. Dit terwijl in de winter juist vaak meer elektriciteit nodig is. Wordt voor duurzame opwek van elektriciteit met zonnepanelen uitgegaan van de elektriciteitsbehoefte van de zomer of die van de winter?

Bij de duurzame opwek van elektriciteit wordt uitgegaan van de gemiddelde opbrengst van zonnepanelen over het gehele jaar.

17. N.a.v. de vorige vraag: worden extra voorzieningen voor opslag van elektriciteit onderdeel van het bod dat de RES gaat doen?

Ja, opslag van elektriciteit maakt deel uit van de RES.

18. Hoeveel hectares dak en parkeerplaats zijn er in de regio beschikbaar?

Beschikbaar voor grootschalig zon-pv op bedrijfsdaken is 165 ha. Beschikbaar voor grootschalig zon-pv op overkapte parkeerterreinen is 15 ha

19. Zijn zonnepanelen boven fietspaden een reële optie?

Het is een optie, net als boven grote parkeerterreinen, maar er kleven een aantal nadelen aan. Fietspaden hebben een beperkte breedte. Dat betekent dat een grote lengte benodigd is om genoeg zonnepanelen te kunnen plaatsen. Daarnaast vraagt een grote lengte ook om extra net-infrastructuur. Hierdoor is het ingewikkeld om (financieel) een positief rendement te behalen. Langs veel van de fietspaden in onze regio staan bomen. Ook dat betekent een beperking voor het rendement van de panelen.

20. Is de zonneladder een reële optie voor onze regio?

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/08/23/beantwoording-moties-dik-faber-over-een-zonneladder-als-nationaal-afwegingskader-bij-inpassing-van-zonne-energie>

De zonneladder is altijd een reële optie, maar suggereert een volgtijdelijkheid. In de tekst van de motie staat:

‘Deze voorkeursvolgorde houdt geen volgtijdelijkheid in. Na het verkennen van mogelijkheden voor het toepassen van zon-PV kan gestart worden met het gelijktijdig benutten van gekozen mogelijkheden.’

Dat betekent dat èn zon op dak, èn zon op land beide noodzakelijk zijn.

In de motie is ook aangegeven dat in het kader van het RES-proces Rijk, provincies en gemeenten zullen monitoren op welke wijze deze voorkeursvolgorde is toegepast en wat de nationale effecten zijn op landschap, natuur- en landbouwgronden.

21. Op welke manier kunnen we zonnepanelen op daken en parkeerplaatsen harder stimuleren dan zonnepanelen in de wei. Zonnepanelen in de wei is vaak de goedkoopste optie en daardoor het meest lucratief.

In Amersfoort is er een voorbeeld van een organisatie die (grote) daken inventariseert en bedrijven interesseert en ontzorgt om grootschalig zon toe te passen. Daardoor wordt het mogelijk om een gezamenlijke aanvraag te doen voor SDE+ subsidie. Zo wordt het voor bedrijven aantrekkelijk om mee te doen. De andere gemeenten in de regio kunnen ook gebruik maken van dit aanbod.

22. Is het mogelijk voor windmolens een tijdelijke vergunning af te geven?

Ja, dat is mogelijk. Van belang is dat in tijdelijkheid rekening wordt gehouden met de business case van de windmolen. Er zijn voorbeelden bekend van vergunningen met een looptijd van 15 tot 25 jaar.

23. Op dit moment is de minimale afstand voor een windmolen 300/500 meter buiten de bebouwde kom is 1000 meter ook een mogelijkheid?

De minimale afstand wordt bepaald door wettelijke regels (geluidscontouren). Deze bedraagt inderdaad tussen de 300 en 500 meter, afhankelijk van type en hoogte van de windmolen. 1.000 meter is een mogelijkheid, maar maakt het nagenoeg onmogelijk om nog ruimte te vinden in deze regio voor het plaatsen van windmolens.